

העלבה ותקיפה של עובדי ציבור

עבירות אלה נחקקו כדי להתמודד עם תופעת האלימות בכללותה כנגד נושאי משרות ציבוריות על רקע חוסר שביעות רצונם של מקבלי השירות. בקרב עובדי הציבור המוגנים ניתן למצוא: רופאים, עובדי ממשלה ורשויות מקומיות, מורים, פרקליטים ועוד. באופן לא מפתיע, עבירות אלה מהווה אחוז ניכר מכלל כתבי האישום המוגשים מדי שנה לבתי המשפט, זאת בשל הסיבה שכל אדם מן היישוב יכול בנקל למצוא עצמו מתווכח, מאיים או אפילו מרים ידו על עובד ציבור שיכור מכוח ובעל לב אטום. לנוכח התגברות מעשי האלימות כנגד עובדי ציבור בשנים האחרונות החלו בתי המשפט להחמיר בעונשיהם של נאשמים בעבירות אלה. במאמר הבא נפרט אודות יסודות עבירות העלבה ותקיפה של עובדי ציבור.

עבירות כלפי משרתי ציבור

העלבת עובד ציבור

מעשים אלימים המתבצעים במכוון כנגד עובדי ציבור בשל היותם כאלה נתקלים באכיפה מוגברת. מסיבות מובנות וטבעיות, עובדי ציבור בהיותם מייצגי המדינה ואת שלטון החוק, האינטרס לשמור על שלומם הינו ראשון במעלה. ליחידות החקירה הנחיייה ברורה להגביר את האכיפה בטיפול בתלונות מסוג זה. בקרב עובדי ציבור ניתן למצוא: רופאים, עובדי ממשלה, עובדי רשויות מקומיות, עובדי ביטוח לאומי, מורים, פרקליטים, שוטרים, סוהרים, עובדי השירותים הוטרינריים ועוד. על מנת למגר תופעה זו המדיניות הינה מחמירה גם בכל הקשור לעונשים הנלווים לביצוע העבירה.

יחד עם זאת נציין כי המדובר בעבירה שנויה במחלוקת והנתונה לביקורת רבה. יתרונה של העבירה הוא כידוע בהגנה על עובדי ציבור המצויים בצריח בכל הקשור לשירות הציבור ולעיתים מתמודדים עם סיטואציות לא פשוטות במפגשו של האזרח עם הבירוקרטיה והרצון לקדם את ענייניו האישיים. עם זאת, עבירה זו יכולה לשמש כעלה תאנה לצורך "סתירת פיות", פגיעה בחופש הביטוי וחסומה של אפשרות לביקורת ציבורית כלפי משרתי הציבור.

עבירה של העלבת עובד ציבור היא עבירה מסוג העבירות ההתנהגותיות. לאור זאת העבירה באה להעניק הגנה לעובד ציבור בעת שהוא ממלא את חובותיו במסגרת מילוי תפקידו. זוהי עבירה שתכליתה מניעת ביטוי בעל מסר מבזה כלפי עובד הציבור והכל בהקשר לתפקידו.

היסוד העובדתי בעבירה: בבחינת יסוד זה המדובר בבדיקה אובייקטיבית של מעשה ההעלבה כלפי עובד הציבור קרי: תנועות, מילים או מעשים; על מנת שישוד זה יתקיים ההעלבה צריכה להיות מופנית כלפי עובד הציבור בעת שהוא עושה פעולות הקשורות בתפקידו, או בנוגע למילוי תפקידו;

היסוד הנפשי בעבירה: בבחינת יסוד זה המדובר בבדיקת המודעות לטיב מעשה ההעלבה כלפי עובד הציבור מודעות לטיב המעשה ולהתקיימות הנסיבות. אין הכוונה בהוכחת כוונה מיוחדת אלא כאמור ניתן להסתפק במודעות לטיב המעשה.

חשוב לציין במקרים של העלבת עובד ציבור, כי מעשה "העלבה" על פי האיסור הפלילי הקבוע בעבירת "העלבת עובד ציבור" אינו תלוי באמיתות האימרה שהביאה לעלבון קרי: ההגנות מתחום דיני איסור לשון הרע אינן חלות בנדון.

מהי "העלבה": אין די בביטוי של אלימות מילולית בוטה, אלא נדרשת פגיעה בשמו הטוב של עובד הציבור אשר מבזה אותו או יש בה כדי להביא לביזוי שלו בפני אחרים.

בגין העלבת עובד ציבור, העונש המרבי הקבוע בחוק העונשין עומד על ששה חודשי מאסר. הפרעה לעובד ציבור למילוי תפקידו, **דינה עד שנת מאסר אחת**. המדובר בעבירה פלילית לכל דבר.

תקיפת עובד ציבור

בעבירת תקיפת עובד ציבור מתייחס המחוקק לעבירה מסוג זה ברמת חומרה גבוהה במיוחד, במקרה זה עסקינן בהפעלת אלימות כלפי עובד ציבור/מייצג ציבור הבא למלא תפקידו מטעם מערכת ממשלתית או ציבורית וכאמור מייצג במידה מסוימת את שלטון החוק ושמירתו. חובותיו של עובד הציבור וביצוע תפקידו מופרע ומופר באופן אלים ע"י העבריין נטול העכבות.

מזה שנים לא מועטות אנשי ציבור נאלצים להתמודד עם מעשים אלימים המופנים כלפיהם על רקע תפקידם הציבורי:

המדובר בבעלי תפקידים שונים במגזר הציבורי כגון שוטרים, מורים, מפקחים למיניהם, אנשי המערכת המשפטית וכד'. מטרת קביעת סעיפים מיוחדים עבור עובדי ציבור הנתקלים באלימות על רקע מילוי תפקידם והענישה שנקבעה כלפי המפרים סעיפים אלה מטרתה לשים סוף לתופעה זו ולהביא להרחקה ובידוד של גורמים מסוכנים לתיפקוד תקין של המערכות הציבוריות ולשלומם האישי של ממלאי התפקידים במגזר זה.

עבירת תקיפת עובד ציבור מוגדרת בסעיף 382 (א) לחוק העונשין כדלקמן:

אדם אשר תוקף עובד ציבור מכל סוג דינו עד **3 שנות מאסר**. במידה והתוקף התכוון להכשיל את הנתקף בתפקידו או למנוע או להפריע אותו מלמלאו, או שהיה מזוין בנשק חם או קר, או שהתקיפה היתה בצוואת של יותר משני אנשים, דין המבצע או המבצעים הוא עד **5 שנות מאסר**.

בנוסף, אדם התוקף עובד חירום כאשר הוא מטפל באדם שמצוי בסכנת חיים או בסכנה חמורה לשלמות הגוף, או כאשר הוא עובד בחדר מיון, דינו עד **5 שנות מאסר**. "עובד חירום" בהגדרה הינו: רופא, סטז'ר, אח, מיילד, חובש, מי שממלא תפקיד במד"א או אדם אחר הממלא תפקיד בחדר מיון.

האם מאבטח במוסד ציבורי ייחשב כעובד ציבור? לשון הסעיף בחוק מלמדת על הרחבת העבירה אף למי שאינו פורמלית "עובד ציבור" ומספיק שמדובר באדם נותן שירות לציבור מטעם גוף המספק שירות לציבור והתקיפה קשורה למילוי חובתו או תפקידו.

דוגמה לתיק שנוהל על ידי משרדנו - ביטול כתב אישום ללקוח שהואשם שתקף סוהרים ועובדי ציבור בכלא שקמה

המשטרה הגישה כתב אישום נגד לקוח המשרד בעבירות איומים ותקיפת עובדי ציבור בתואנה שהתפרע בכלא שקמה, איים ותקף סוהרים. בעקבות התערבות משרדנו הוחלט במדור תביעות לכיש לחזור בהם מכתב האישום תוך ביטול ההליך המשפטי שהתנהל נגדו בבית משפט השלום בקרית גת.

נגד לקוח המשרד הוגש כתב אישום שייחס לו מספר עבירות של איומים ותקיפת עובד ציבור בבית משפט השלום

28/05/2022

077-5006206

052-6885006

העלבה ותקיפה של עובדי ציבור

בקרית גת.

צוות עורכי הדין שלנו החל לדלות את מלוא האינפורמציה לביסוס קו ההגנה הדרוש ואשר הצדיק לטעמנו את חזרת התביעה מכתב האישום שהוגש נגדו.

משרדנו טען למספר רב של פגמים בתיק החקירה וכן עמד על מכלול נסיבות ביצוע העבירה ומצבו האישי של הלקוח, לרבות העובדה שרישום פלילי צפוי היה להוביל לפגיעה בכל רבדי חייו.

בעקבות כך ולאחר בחינת מכלול החומר, הוחלט במדור תביעות לכיש לאמץ את טענותינו בדבר ביטול כתב האישום נגד הלקוח ומבלי שיוותר לחובתו כל רישום פלילי.

יודגש, כי ככל והתביעה לא הייתה נענית לבקשתנו לסגור את התיק, משפטו של לקוח המשרד צפוי היה להמשיך ולהתנהל בעבירות אלימות נגד עובדי ציבור על כל המשתמע מכך.

להלן העתק מהחלטת בית משפט השלום בקרית גת בעניינו של הלקוח. מפאת החיסיון והשמירה על פרטיותו, פרטיו המזהים ומידע חסוי אחר הושמטו:

בתי המשפט

ת"פ 10-19- [redacted]
15 ינואר 2020

בית משפט השלום קריית גת

בפני: כב' השופטת טל לחיאני שהם

המאשימה

מדינת ישראל

בעניין:

נגד

הנאשם

[redacted]

נוכחים:

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

פרוטוקול

ב"כ המאשימה

בטרם מענה הנאשם לאישום, נבקש לחזור בנו מכתב האישום.

החלטה

בהתאם לסמכותי לפי סעיף 94 (א) לחסד"פ מורה על ביטול האישום כנגד הנאשם.

ניתנה והודעה היום י"ח טבת תש"פ, 15/01/2020 במעמד הנוכחים.

טל לחיאני שהם, שופטת

19

20

הוקלד על ידי דניאל זון

זומנת לחקירה או הוגש נגדך כתב אישום בגין העלבה או תקיפה של עובד ציבור?

בכל מקרה בו אתם מוצאים עצמכם חשודים או נאשמים בפלילים, עליכם להיעזר בעורך דין פלילי מנוסה הבקיא ברזי החקיקה והפסיקה שיידע כיצד לנווט בין האפשרויות השונות שהחוק מאפשר לו. יש לבדוק בזהירות את עבודת המשטרה, לבדוק את אמינות המתלונן ולוודא היטב מהו סעיף העבירה שבו אתם מואשמים ומה משמעותו. כדאי לדעת ששינוי סעיף יכול להיות קריטי למהלך המשפט ולתוצאות המתקבלות בו. הזכות לקבל ייעוץ משפטי ניתנת בכל שלב של ההליך הפלילי וכדאי לנצל החל מהשלב הראשון - החקירה במשטרה. בשלב זה יש כללים ברורים של 'עשה ואל תעשה', משום שאף שגיאה קלה מצד העצור עלולה להיות בעלת השלכות רציניות להמשך ההליך.

תחום הדין הפלילי סבוך, מורכב ומאפשר טווח פעולה רחב. כמעט כל אחד מהשלבים בהליך הפלילי יכול להוות שלב יציאה ממנו ולהיפך, לכן היועצות בעו"ד פלילי הינה קריטית לאורך כל שלביו של ההליך הפלילי המתנהל נגדך. עורך הדין שייצג את האינטרסים שלך יוכל עוד משלביו הראשונים של ההליך לסכל את האפשרות שתואשם או תורשע בהאשמות שווא וכן במקרים מסוימים אף להביא לביטול ההליך הפלילי שנפתח נגדך. בכל מקרה של חשד בביצוע או מעורבות בעבירה פלילית, הצורך בייעוץ משפטי מקצועי הוא הכרחי. עורך הדין יוכל להקטין את כובד הראיות נגדך ולהביא לתוצאות המיטביות בתיק בכך שיייע לך לגבש גרסה עקבית שעשויה להיות ההבדל בין הרשעה לזיכוי.

משרדנו מספק ייעוץ וייצוג משפטי לחשודים ונאשמים בעבירות כלפי משרתי ציבור מזה תקופה ארוכה ובכך שומר נאמנה על הזכויות והאינטרסים שלהם תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במנגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצונם. במידה וזומנת לחקירה במשטרה או הוגש נגדך כתב אישום - פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או השאר פרטים ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.